

TEBLİĞ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığında:

ATIKLARIN KARAYOLUNDA TAŞINMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

(08.07.2019 Tarih ve 30825 Sayılı Resmî Gazetedeği Değişiklik İle Birlikte)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar ile Genel İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin ek-IV atık listesinde yer alan atıkların karayolu ile taşınmasına dair esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ek-IV atık listesindeki yıldız (*) işaretli atık kodları ile bu Tebliğin ek-1’inde belirtilen atıkların karayolunda taşınmasına ilişkin esasları kapsar.

(2) Bu Tebliğ;

a) Ömrünü tamamlamış araçlar, maden atıkları ile radyoaktif atıkların taşınmasını,

b) Uluslararası anlaşmalar ile savaş hali ve olağanüstü hallerde uygulanacak mevzuat hükümlerine göre yapılan taşıma işlemleri ve Türk Silahlı Kuvvetlerine ait olan ya da Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsilcilerinin eşlik ettiği araçlarla yapılan taşıma işlemlerini,

kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri ile 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (i) bentleri, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümlerine dayanılarak,

(2) 22/3/2010 tarihinden itibaren taraf olduğumuz, Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığında İlişkin Avrupa Anlaşmasına paralel olarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) **ADR:** Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

b) **ADR uygunluk belgesi/Taşıt uygunluk belgesi:** Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte tanımlanan belgeyi,

c) **APAKY:** 31/8/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık PİL ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliğini,

ç) **Araç takip servis sağlayıcısı (ATSS):** Mobil Atık Takip Sisteminin altyapısında bulunan mobil cihazların montajını ve bakımını sağlayan ve Bakanlık tarafından belirlenmiş iletişim protokolü kapsamında Bakanlığa bilgi servis eden, Türkiye’de bulunan kurum ya da işletmeleri,

d) Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ek-I’de yer alan sınıflardaki herhangi bir maddeyi,

e) **Atık işleme tesisi:** Ön işlem ve ara depolama tesisleri dâhil aktarma istasyonları hariç olmak üzere, atıkları Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ek-II/A ve ek-II/B’deki faaliyetlerle geri kazanan ve/veya bertaraf eden tesisi,

f) **Atık taşıma araç lisansı:** Bu Tebliğ ile belirlenen esaslara uygun olarak ilgili il müdürlüğünce atık taşımak amacıyla faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere ait araçlara verilen ek-3’teki belgeyi,

g) **Atık taşıma firma lisansı:** Bu Tebliğ ile belirlenen esaslara uygun olarak firmanın yerleşik bulunduğu ilin il müdürlüğünce atık taşımak amacıyla faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere verilen ek-2’deki belgeyi,

ğ) ATSS yeterlik belgesi: Atık Takip Servis Sağlayıcılarının bu Tebliğ kapsamında yeterliğini göstermek üzere Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

h) AYGEİY: 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliği,

ı) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

i) BAYKY: 19/4/2005 tarihli ve 25791 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğini,

j) Bertaraf: AYGEİY ek-II/A’da tanımlanan işlemleri,

k) **Boşaltma onay numarası (BON):** TKN ile TDN’nin mobil cihaza girişi yapıldığında ve numaralar eşleştğinde MoTAT sisteminde üretilen ve yalnızca atık işleme tesisleri tarafından görülen numarayı,

l) Çevre görevlisi: 21/11/2013 tarihli ve 28828 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelikte tanımlanan görevliyi,

m) Çevre lisansı: 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde düzenlenen lisansı,

n) Geçici faaliyet belgesi/Çevre izin ve lisansı belgesi: Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği’nde tanımlanan belgeleri,

o) **Geri kazanım:** AYGEİY ek-II/B’de tanımlanan işlemleri,

ö) İl müdürlüğü: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,

p) **İletişim protokolü:** MoTAT Sistemi kapsamında genel tanımların yer aldığı, kullanım senaryoları, web servis metotları, erişim bilgileri ve servislerin kullanım yöntemlerini içeren protokolü,

r) **Kütle Denge Sistemi:** Atık işleme tesislerine kabul edilen atıkların ve bu atıklara uygulanan işlemlerin kayıt altına alındığı sistem,

s) **Konteyner:** Bir taşıma donanımı parçası olarak, yükleme biçimi korunarak veya bozulmadan birden çok taşıma türüyle taşınmasına imkân verebilen, istiflemeye, kolaylıkla doldurulup boşaltılmaya, birçok kez kullanılmaya uygun ve dayanıklı malzemeden imal edilmiş kabı,

ş) **Mali sorumluluk sigortası:** 21/1/2010 tarihli ve 2010/190 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tehlikeli Maddeler İçin Yapıtırlacak Sorumluluk Sigortaları Hakkında Karara göre Hazine Müsteşarlığınca belirlenen talimat ve tarife doğrultusunda yaptırılan Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını,

t) **Mobil atık takip (MoTAT) sistemi:** Her bir taşıma işlemine ilişkin bilgilerin kaynağında kayıt altına alınması, atık taşıma firma ve araçların lisanslandırılması, atık yüklü araçların seyir halindeyken izlenmesi ve atık taşıma işlemlerinin etkin bir şekilde denetlenmesi amacıyla hazırlanan çevrimiçi sistemi,

u) **Mobil cihaz:** Atık taşıyan araçlar üzerine monte edilecek olan; araç konum bilgisi, aracın durumu, seyrine ilişkin bilgiler ile Bakanlıkça oluşturulan iletişim protokolü kapsamında belirlenen diğer bilgilerin ilgili birimlere aktarılmasını sağlayan, en az bir GPS modülü, mobil iletişim modülü ve veri giriş panelinden oluşan cihazı,

ü) **Taşıma doğrulama numarası (TDN):** Atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından atık transfer talebi onaylandığında MoTAT sisteminde üretilen ve yalnızca lisanslı atık taşıma firmaları tarafından görülen numarayı,

v) **Taşıma kontrol numarası (TKN):** Atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından atık transfer talebi onaylandığında MoTAT sisteminde üretilen ve yalnız atık üreticisi/yetkilendirilmiş kuruluş tarafından görülen numarayı,

y) **Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı:** 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayolunda Taşınması Hakkında Yönetmelikte tanımlanan danışmanı,

z) **Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği:** 22/7/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğini,

aa) **Tutarlılık kontrolü:** Atığın oluşumundan geri kazanım/bertarafına kadar olan süreçte; atığın miktarı, atığın kodu ve bu atığa ait Ulusal Atık Taşıma Formu bilgilerinin, taşınan atık ile uyumunun kontrolünü,

bb) **Ulusal atık taşıma formu (UATF):** Bu Tebliğin ek-5’inde yer alan çevrimiçi ve basılı formu,

cc) **Yetki belgesi:** 11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde tanımlanan belgeyi,

çç) **Yetkilendirilmiş kuruluş:** 2872 sayılı Çevre Kanununda belirtilen yetkilendirilmiş kuruluş/kuruluşları,

ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki atıkların taşınmasında aşağıdaki kurallara uyulur:

a) Atık üreticileri, lisanslı atık taşıma firma ve araçları, geçici faaliyet belgesi veya çevre izin ve lisans belgesi almış olan **atık işleme tesisleri;** karayolunda tehlikeli yük taşımacılığı faaliyetinde yer alan taraflar içerisinde olup **Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik ve ADR’de yer alan hükümlere uymakla yükümlüdür.**

b) **Atıklar, ADR Uygunluk Belgesi/Taşıt Uygunluk Belgesi almış araçlar ile taşınır.**

c) **Atıkların taşınmasında kullanılacak araçlar ve bu araçların bağlı bulunduğu gerçek ve tüzel kişiler il müdürlüklerinden atık taşıma lisansı alır.**

ç) **Atık taşıma firma ve araçları lisanslandırma işlemleri ile atıkların taşınması işlemleri sırasında MoTAT sistemi kullanılır.**

d) **Atıklar, geçici faaliyet belgesi veya çevre izin ve lisans belgesi almış atık işleme tesislerine lisanslı araçlarla taşınır.**

e) **Lisanslı araçlarla, lisans belgesinde yer alan atıklar dışında herhangi bir atık veya malzeme/mal taşınmaz.**

f) Bu Tebliğin ek-5/A'sında bir örneği verilen UATF'ler ek-5/B'de verilen açıklamalar çerçevesinde doldurulur. İlgili taraflarca imzalanır, onaylanır, taşıma süresince lisanslı araçta bulundurulur ve en az beş yıl süreyle tüm taraflarca saklanır.

g) Atığın tanımlanmasında AYGEİY ek-4'te yer alan 6 haneli atık kodları kullanılır.

ğ) AYGEİY ek-IV'te 09 01 Fotoğraf Endüstrisi Atıkları başlığı altında yer alan atıkların taşınmasında lisanslı araç zorunluluğu yoktur. Ancak bu atıkların kayıt altına alınabilmesi için UATF kullanılır.

h) Tıbbi atıklar hariç olmak üzere tek seferde 50 kg altında taşınacak olan bu Tebliğ kapsamındaki atıkların taşınmasında lisanslı araç taşıma zorunluluğu yoktur. Ancak bu atıkların kayıt altına alınabilmesi için UATF kullanılır.

i) 50 kg altında taşınacak atıklar, gönderilecekleri geçici faaliyet belgesi veya çevre izin ve lisansı almış atık işleme tesislerinin istemiş olduğu uluslararası kabul görmüş standartlara uygun ambalajlama ve etiketleme yapılarak taşınır.

j) N1 ve N2 sınıfı (panelvan hariç) tıbbi atık taşıyan araçlarda il sınırı dışına çıkılmaması koşuluyla ADR şartları aranmaz, ancak lisans zorunluluğu bulunmaktadır.

k) Tıbbi atıklar diğer atıklarla birlikte aynı araçta taşınmaz. Tıbbi atık taşıma araçları diğer atıkların taşınmasında kullanılmaz.

k) Atık taşıma işlemi taşınan atığın özelliğine uygun araçlarla yapılır. Araçta aynı kap/bölme içinde taşınacak atıkların kod numaralarının aynı olması gerekir. Farklı atıklar varil/IBC gibi ambalajlar ile taşınmak koşuluyla aynı araçta taşınabilir, ancak bu atıkların tehlikelilik özellikleri risk yaratmayacak ve birbirleri ile reaksiyona girmeyecek şekilde gerekli tedbirler alınır.

l) Dökme olarak atık taşınan konteynerlerde, IBC'lerde ve tankerlerde farklı bir atığın taşınması halinde 29/1/2011 tarihli ve 27125 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tanker Temizleme Tesisleri Tebliği hükümlerine göre temizleme işlemi yapılır.

m) Tıbbi atıklar hariç olmak üzere, atıklar araca yüklendikten sonra atık işleme tesisine teslim edilme süresi en fazla on gündür. Mücbir hallerde bu süre otuz günü geçemez.

n) Atık taşıma firmalarınca, lisans başvurusu yaptığı her bir araç için mali sorumluluk sigortası yaptırılır.

o) Atığın taşınması işlemlerinde; ağırlık ölçümü sırasında ölçüm cihazlarından kaynaklanan atık ağırlığının %5'inden fazla farklılıklar, hacim olarak ölçülen atıkların daha sonra kütle olarak ölçülmesinden kaynaklanabilecek dönüşüm farklılıkları, matbu ve imzalı UATF üzerindeki bilgiler ile MoTAT sistemi üzerindeki bilgilerin eşleşmesi ve/veya atık kodunun belirlenmesindeki hataların tespiti amacıyla tutarlılık kontrolü yapılması esastır.

(2) Kontamine varil, IBC tank ve bidon atıklarının;

a) Aynı amaçla ve aynı üretici/ithalatçı tarafından tekrar aynı ürünü doldurmak üzere toplanarak taşınması üretici/ithalatçı sorumluluğunda olup, bu atıklar atık minimizasyonu olarak değerlendirildiğinden bu Tebliğ kapsamında değildir. Ancak üretici/ithalatçı, bu atıkları taşımak amacıyla kullanacağı araç bilgilerini buldukları ilin il müdürlüklerine taşıma öncesinde yazılı olarak bildirir. Atığın taşınmasını müteakip ise sevk irsaliyesi ve kantar fişinin bir örneği üretici/ithalatçı tarafından bulunduğu ilin il müdürlüğüne gönderilir.

b) Geri kazanım veya bertaraf amacıyla toplanması ve taşınması halinde bu fıkranın (a) bendi hükümleri uygulanmaz.

(3) Atıkların taşınması sırasında aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte belirtilen tehlike etiketleri ve işaretleri taşıma sırasında lisanslı araca takılır. Tankerlerde her bölmede bulunan farklı atıklar için uygun işaretlemeler bulundurulur.

b) Sıvı atıkların tanker ile taşınması durumunda, taşıma araçlarının kasa veya tanklarının sızdırmaz ve kolaylıkla temizlenebilir nitelikte olması gerekir.

c) Taşımanın variller içinde yapılması durumunda; variller palet üzerinde sabitlendikten sonra araçlara yüklenir. Tıbbi atık taşıma araçları hariç diğer araçların zemininin taşınan atığın toplam hacmine göre sızıntıyı toplayabilecek mazgal yapısı ile donatılması gerekir.

ç) Taşımanın panelvan tipi araçlarla yapılması durumunda; sürücü ile atık taşınan bölüm, atıktan kaynaklanan risklere karşı izole edilir. Bu araçlarda atığın taşındığı yük kısmının üzerinde bir havalandırma bulundurulur.

d) Atık, dökme olarak taşınması durumunda sızdırmaz konteyner türü kasa ile taşınır. Dökme olarak atığın taşınması esnasında başka bir atık taşınmaz.

e) Açık kasalı taşıma araçlarında atık yüklendikten sonra araç kasasının üzeri ağ, branda gibi malzeme ile kapatılır.

f) Tıbbi atıkların taşınmasında "O" sınıfı römorklu (dorse), panelvan, açık kasalı araçlar ile konteyner kullanılmaz. Tıbbi atıklar dökme şeklinde taşınmaz.

g) Farklı kategorilerdeki atık yağlar birbiriyle karışmayacak şekilde gerekli tedbirler alınarak taşınır.

ğ) Tehlikeli Maddelerin Karayollarında Taşınması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda belirlenen güzergâhlar ve park yerleri haricinde park halinde iken araçta atık bulunmaz. Ancak, mücbir sebepler veya arazi durumuna göre araç atıkla yüklü iken zorunlu olarak park edilmesi gerektiğinde gerekli tedbirler alınarak mücbir sebep geçene kadar park yapılabilir. Park alanında acil durumlara karşı güvenlik önlemleri alınır.

(4) Atık taşıyan araçlar belirlenmiş olan park yerleri dışındaki alanlara ve meskûn mahallere uygunsuz şekilde park edilemez.

(5) Mobil cihazlar ve iletişim altyapı hizmetleri, Bakanlık tarafından yeterli verilmiş ATSS'ler tarafından sağlanır. ATSS'lere verilecek yeterlik belgesi kriterleri Bakanlıkça belirlenir.

(6) Mobil cihazın kullanımına yönelik, atık taşıyan firma ve araçlara teknik ya da işletimsel destek ATSS'ler tarafından sağlanır.

(7) Mevcut mobil cihazı ve iletişim alt yapısı olan firmalar, Bakanlıkça talep edilen şartları ve gerekli entegrasyonu sağlaması durumunda bu cihazların kullanımına devam edebilir.

(8) Bu Tebliğ kapsamında atık taşıma faaliyetinde bulunan firmaların en az bir çevre görevlisi istihdam etmesi/çevre danışmanlık firmasından hizmet alması zorunludur. Bu çevre görevlisinin Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik doğrultusunda Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı belgesine sahip olması gerekir.

(9) Lisanslı atık taşıma araçlarını kullanacak şoförlerin, Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5)/ADR Şoför Eğitim Sertifikasına sahip olmaları ve ayrıca mobil cihazın kullanımı konusunda eğitim almış olmaları zorunludur.

(10) Atık yağlar, bitkisel atık yağlar ile atık pil ve akümülatörler lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmeden önce atıkların toplanması amacıyla yetkilendirilmiş kuruluşa veya ilgili yönetmeliklerde tanımlanan depolama alanlarına gönderilebilir. Bu alanlara il müdürlükleri tarafından izin verildikten sonra MoTAT sistemine kaydı sağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlığın görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

a) Atık taşıma esaslarını belirlemek, bu Tebliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, iletişim protokolünü oluşturmak, denetim yapmak ve gerekli idari tedbirleri almak.

b) MoTAT sistemini oluşturmak ve devamlılığını sağlamak.

c) ATSS'lerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek, yeterlik belgesi vermek, ATSS yeterlik belgesine sahip firmaları denetlemek ve yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda yeterlik belgesini iptal etmek.

İl müdürlüğünün görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

a) Atık taşıma lisansı almak üzere başvuran firma ve araçları lisanslandırmak ve denetlemek, lisans koşullarına uymayan firma ve araçların lisansını iptal etmek.

b) Atık taşıma firma ve araçların lisanslandırma, izleme ve lisans belgelerinin iptal işlemlerini MoTAT sistemini kullanarak gerçekleştirmek.

c) UATF stok ve satış bilgilerini MoTAT sistemini kullanarak kayıt altına almak.

ç) Taraflarca bildirilen uyumsuzluğu değerlendirmek.

d) Taşıma faaliyetinde yer alan taraflar arasında oluşabilecek uyumsuzluk ve uygunsuzluğun giderilmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak ve Bakanlığa bilgi vermek.

e) Atık taşıma lisansı almak üzere başvuran firma tarafından talep edilen atık kodlarını değerlendirmek.

f) Başvuru sırasında sunulan evraklarda değişiklik/yenileme olması halinde firma ve araç lisanslarına ilişkin bilgileri MoTAT sistemi üzerinden güncellemek.

Atık üreticisinin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Atık üreticisinin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın çevrimiçi uygulamalarının yer aldığı sisteme kayıt olmak.

b) Faaliyeti sonucu oluşan atığa ait UATF'nin ilgili bölümünü bu Tebliğin ek-5'inde yer alan esaslar doğrultusunda doldurmak, onaylamak ve uyumsuzluk durumunda bağlı oldukları il müdürlüğüne durumu bildirmek.

c) Atık taşıma lisansı olmayan veya lisans süresi biten firmalar ve araçlar ile taşıma işlemi yapmamak, bu firma/araçların tespit edilmesi durumunda il müdürlüğüne bilgi vermek.

ç) Basılı UATF'leri il müdürlüğünden temin etmek.

d) Atık işleme tesisinin atığı kabul etmemesi durumunda, taşıyıcıyı başka bir tesise yönlendirmek veya taşıyıcının atığı geri getirmesini sağlayarak, uygun bir tesiste atığın işlenmesini sağlamak.

Atık taşıma firmalarının yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Atık taşıma firmalarının yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın çevrimiçi uygulamalarının yer aldığı sisteme kayıt olmak.

b) İl müdürlüklerinden atık taşıma firma ve araç lisansı almak.

c) Bakanlıktan yeterlik almış bir ATSS ile çalışmak, taşıma faaliyetleri için MoTAT sistemini kullanmak.

ç) UATF'nin ilgili bölümünü bu Tebliğ ek-5/B'de yer alan esaslar doğrultusunda doldurmak, onaylamak, uyumsuzluk durumunda atık üreticisi ile buldukları ilin il müdürlüğüne durumu bildirmek.

d) Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmak.

e) Başvuru sırasında sunulan evraklarda değişiklik/yenileme olması ve/veya evrakların geçerlilik süresinin dolması durumunda 15 gün içerisinde lisansın alındığı il müdürlüğüne bilgi/belge sunmak.

Atık işleme tesislerinin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Cevre lisansı almış atık işleme tesislerinin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) **Bakanlığın çevrimiçi uygulamalarının yer aldığı sisteme kayıt olmak.**
- b) **Bu Tebliğ kapsamındaki atıkları UATF veya mobil sistem kaydı olmadan tesise kabul etmemek.**
- c) **Tutarlılık kontrolünü yapmak, tutarsızlık ve uyumsuzluk durumunu atık üreticisi ile bulunduğu ilin il müdürlüğüne bildirmek.**
- ç) **Tesise kabul edilen atığın UATF'nin ilgili bölümünü bu Tebliğin ek-5/B'sinde yer alan esaslar doğrultusunda doldurmak ve onaylamak/imzalamak.**
- d) **İlgili tüm taraflarca imzalanmış basılı UATF'leri üreticilere ve atık üreticisinin bulunduğu ilin il müdürlüğüne otuz gün içerisinde göndermek.**
- e) **Tesise kabul edilen atıkları Bakanlıkça oluşturulan Kütle Denge Sistemi aracılığıyla bildirmek.**

ATSS'lerin görev ve yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) ATSS'lerin görev ve yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Bakanlıktan yeterlik belgesi almak.
- b) Bakanlık tarafından hazırlanan iletişim protokolü ile belirlenen bilgilerle, araç konum ve araç seyir bilgilerini alıp iletebilecek mobil cihaz ve bileşenlerini tedarik etmek, cihazın montajını yapmak veya yaptırmak.
- c) MoTAT sistemi kapsamında mobil cihazların iletişim altyapısını kurmak ve devamlılığını sağlamak.
- ç) Türkiye genelinde, cihazlara teknik destek sağlayacak yeterli servis ağını kurmak.
- d) Takılan mobil cihazların tanımlayıcı bilgileri ve lisanslı araç kimlik bilgilerini Bakanlık çevrimiçi uygulamalarını kullanarak girmek ve eşleştirmek.
- e) Araçlardan toplanan bilgilerin gizliliğini sağlamak ve Bakanlık tarafından belirlenen kurallara uygun olarak Bakanlık sunucularına aktarmak.
- f) Veri kaybı yaşanmaması için gerekli önlemleri almak.
- g) 7/24 işletimsel destek hizmetlerini sunmak ve kullanıcılardan gelen talepleri cevaplandırmak.
- ğ) Sahadaki mobil izleme birimi ile Bakanlık sunucusu arasında kurulan iletişim loglarını (günlük kayıtlarını) tutmak, yılsonu itibarıyla bir önceki yıla ait logları Bakanlığa göndermek ve en az beş yıl süre ile saklamak, talep edildiğinde Bakanlığın incelemesine açık tutmak.
- h) Bakanlığa sistem izleme raporlarını yıllık olarak sunmak.

- i) Bakanlıkça yayınlanan ATSS yeterlik usul ve esaslarında belirtilen şartları yerine getirmek.
- i) Lisanslı atık taşıma araçlarını kullanacak şoförlere mobil cihazların kullanımına ilişkin eğitim vermek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mobil Atık Takip Sistemi ve Lisans İşlemleri

MoTAT sisteminin genel tanımı ve atık taşıma kuralları

MADDE 12 – (1) MoTAT sistemi, atık taşıma firma lisansı ve atık taşıma araç lisansı verilmesi, basılı UATF'lerin talep, satış, stok işlemleri, UATF'lerin çevrimiçi doldurulması ve onaylanması, atıkların yüklenmesi ve boşaltılması, atık yüklü araçların seyir halindeyken mobil cihaz vasıtasıyla takip edilmesi, toplanan verinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması aşamalarından oluşur.

(2) MoTAT sistemi, Bakanlık, il müdürlükleri, atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar, lisanslı atık taşıma firma ve araçları, çevre lisanslı atık işleme tesisleri ile ATSS'ler tarafından kullanılır.

(3) MoTAT sistemi kullanıcıları, Bakanlık çevrimiçi uygulamaları için verilen kullanıcı kodu ve parolasıyla sisteme giriş yapar.

(4) İl müdürlükleri tarafından sistem üzerinden;

a) Atık taşıma firma ve araçlarına lisans verilir.

b) Atık taşıyan araçların takibi yapılır.

c) UATF'lerin talep, satış, stok işlemleri yapılır.

(5) Taşıma işlemlerinde aşağıdaki aşamalar takip edilir:

a) Taşıma işlemleri başlamadan önce, atık üreticisi/yetkilendirilmiş kuruluş tarafından çevrimiçi UATF doldurularak atık transfer talebi sisteme girilir ve onaylanır. Sistem tarafından talebe ilişkin TKN ve TDN oluşturulur.

b) TKN atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından, TDN lisanslı atık taşıma firması tarafından mobil cihaz üzerinden girilerek numaraların eşleşmesi sağlanır. Eşleşme işlemi gerçekleştiğinde BON oluşur ve taşıma işlemi başlar.

c) Lisanslı atık işleme tesislerince mobil cihaz üzerinden BON girilerek eşleşme sağlanır, atık kabulü gerçekleştirilir ve taşıma işlemi tamamlanır.

ç) Bu fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerindeki işlemler tamamlandığında ilgili taraflarca onaylanmış çevrimiçi UATF oluşur.

d) Atık işleme tesisinin atığı kabul etmemesi durumunda atık reddedilir, bu durumda atık üreticisi taşıyıcının atığı geri getirmesini sağlar veya yeni takip oluşturularak taşıyıcıyı başka bir tesise yönlendirir.

(6) Taşıma işlemi başladıktan sonra mobil cihazda meydana gelebilecek teknik arızalar derhal ATSS'ye bildirilir ve arızanın yetkili servisten belgelendirilmesi şartıyla taşıma işlemi basılı UATF ile devam ettirilir.

(7) Basılı UATF'lerin ilgili alanları bu Tebliğin ek-5'inde belirtilen şekilde atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar, lisanslı atık taşıma firmaları ve lisanslı atık işleme tesislerince doldurulur, imzalanır ve ilgili birimlere iletilir. Gönderilen ve alınan tüm basılı UATF'ler, beş yıl süre ile saklanır ve denetimlerde yetkili idarelerce istendiğinde hazır bulundurulur.

Lisanslandırma işlemleri

MADDE 13 – (1) Atık taşıyan firma ve araçların lisanslandırılmasında aşağıdaki hususlara uyulur;

- a) Atık taşıma firma lisansı ve atık taşıma araç lisansı gerçek ve tüzel kişiler için düzenlenir.
- b) Bu Tebliğ kapsamında yer alan atıkları taşımak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, firmaları ve araçları için bu Tebliğin 14 üncü ve 15 inci maddelerinde listelenen bilgi ve belgelerle birlikte ilgili il müdürlüğüne başvurur.
- c) İl müdürlükleri tarafından firma ve firmaya bağlı her bir araç için ayrı ayrı lisans belgesi düzenlenir. Araca verilecek lisans belgesi biri araçta biri firmada bulundurulmak üzere 2 nüsha olarak düzenlenir.
- ç) Başvuru sırasında sunulan;
- 1) Evraklarda değişiklik/yenileme olması halinde firma tarafından değişikliğe ilişkin bilgi ve belgeler onbeş gün içerisinde il müdürlüklerine sunulur.
- 2) Yetki Belgesi, ADR Uygunluk Belgesi/Taşıt Uygunluk Belgesi vizeleri ve sürücülere ait SRC5 belgeleri gibi belirli bir geçerlilik süresi olan belgeler, süre bitiminden önce belgenin düzenlendiği kurum/kuruluşa müracaat edilerek yenilenir.
- 3) Birinci ve ikinci alt bentlerdeki değişikliklere istinaden yenilenen firma ve araç lisans süreleri uzatılmaz ve lisans belge ücreti tekrar alınmaz.
- d) Mevcut lisanslarda geçerlilik süresi içerisinde yenilenmeyen belge;
- 1) Sürücüye ait ise o sürücü tarafından taşıma yapılamaz.
- 2) Araç lisansına ait ise aracın lisansı il müdürlükleri tarafından sistem üzerinden pasife alınır ve bu araçla atık taşınmaz.
- 3) Firmaya ait ise firma ve firmaya ait tüm araç lisansları, il müdürlükleri tarafından sistem üzerinden pasife alınır ve firma tarafından taşıma yapılamaz.
- e) Bu maddenin (ç) bendinde listelenen ve süresi dolan belgeler üç ay sonunda yenilenmezse (d) bendine istinaden sistemde pasif duruma alınan lisanslar iptal edilir.
- f) Lisans başvurularının uygun bulunması durumunda araçlara, Bakanlıkça yeterlik belgesi verilmiş ATSS'ler aracılığıyla mobil cihaz taktırılır ve il müdürlüklerince lisanslandırma işlemi tamamlanır.
- g) Firma lisans süresi beş yıldır. Firmaya bağlı araç lisansı geçerlilik süresi, firma lisansı geçerlilik süresini aşamaz.
- ğ) Lisans yenileme başvuruları mevcut lisansın bitiş tarihinden en az kırkbeş gün öncesinde ilgili il müdürlüğüne yapılır. Lisans süresinin bitmesi halinde yeni lisans belgesi düzenlenene kadar taşıma işlemi yapılamaz.
- h) Firma lisansı ve araç lisansı ücretleri her yıl Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü tarafından belirlenir. Mevcut firma lisansına sonradan eklenen her araç için araç lisans belgesi ücreti alınır. Yeni eklenen araç lisanslarıyla birlikte firma lisansı yenilenir, ancak firma lisans süresi uzatılmaz ve firma lisans ücreti tekrar alınmaz.
- ı) Firma ve firmaya bağlı her bir araç için bu Tebliğin ek-2 ve ek-3'ünde örnekleri verilen lisans belgeleri il müdürlüklerince MoTAT sistemi kullanılarak ayrı ayrı düzenlenir, sistem tarafından otomatik lisans numarası üretilir, matbu lisans belgesi çıktısı sistem üzerinden alınarak imzalanır ve firmaya teslim edilir.
- i) Mevzuata aykırı fiillerden dolayı firma lisansının iptal edilmesi durumunda firma lisansına bağlı tüm araç lisansları da iptal edilir. Lisansı iptal edilen firmaya iptal tarihinden itibaren altı ay süreyle yeni lisans belgesi düzenlenmez.
- j) Firma lisansı ile birlikte en az bir araç için lisans alınması zorunludur. Tek başına firma lisansı ya da tek başına araç lisansı verilemez.
- k) Atık taşıma firma lisansı ve atık taşıma araç lisansı devredilemez. Lisans alma şartlarında bir değişiklik olması durumunda lisans yenilenir.

l) Firma lisansı, firmanın merkez adresinin ticaret sicile kayıtlı olduğu ilin il müdürlüğünce düzenlenir. Bu lisansa bağlı olmak koşuluyla, atık taşıyacak araçlar için atık taşıma lisansı farklı bir il müdürlüğünce düzenlenebilir. Yeni düzenlenen araç lisansına ilişkin bilgiler firma lisansını veren il müdürlüğüne MoTAT sistemi üzerinden çevrimiçi olarak gönderilir. Firma lisans belgesi yeni eklenen araç lisanslarını da içerecek şekilde firma lisansının verildiği il müdürlüğünce güncellenir.

m) Atık taşıma lisansı alan firmalar, araç lisansına yeni atık kodu eklenmesi talebini, aracın lisans alımı tarihini takip eden otuz günden sonra yapabilir. Yeni atık kodu eklenmesi durumunda firma lisansı ve araç lisansı yenilenir ancak süreleri uzatılmaz ve lisans ücreti alınmaz.

n) "O" sınıfı römorklu (dorse) araçlar kullanılarak yapılacak taşıma işlemleri için römorka lisans belgesi düzenlenir. Römorku çekecek çekici için lisans belgesi düzenlenmez ancak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yetki verilmiş olan kurum/kuruluştan uygunluk belgesi almış olma şartı aranır, çekiciye ilişkin bilgiler MoTAT sisteminde kayıt altına alınır ve plakası araç lisans belgesinde belirtilir. Kayıtlı çekiciler başka bir firmanın dorsesini çekemez ve başka firmanın lisansına kaydedilemez.

Lisans alacak firmaların araçlarında aranacak şartlar

MADDE 14 – (1) Lisans alacak araçlar için aşağıdaki şartlar aranır;

a) Lisans başvuru tarihinde atık taşıyacak araçların yaşı ilk tescil tarihinden itibaren 10'dan büyük olamaz. Karayolları Trafik Yönetmeliğinde yer alan "M" kategorisi araçlar ve "O" kategorisi araçlar hariç motorsuz araçlara lisans belgesi düzenlenmez.

b) Atık taşıma lisansı düzenlenecek olan aracın, Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak verilmiş geçerli yetki belgesine (C1/C2/K1/K2/L1/L2/N1/N2) kayıtlı olması gerekir.

c) Lisanslı araçlarda mobil cihaz bulunması zorunludur.

ç) Tıbbi atıkların taşınacağı araçların bu Tebliğin ek-4'ünde belirtilen teknik özelliklere sahip olması gerekir.

d) Taşınan atığın fiziksel ve kimyasal özelliğini içeren bilgi ve acil durumda kullanılacak gerekli malzeme ile acil durumlarda uygulanmak üzere alınacak tedbirlere ilişkin talimatname araçlarda bulundurulur.

e) Taşımada konteyner kullanılması halinde konteynerlerin zemini sızıntılara karşı yüksekliği en az 10 cm olan ızgara sistemi ile donatılır. Konteynerlere lisans düzenlenmemekle birlikte kayıt altına alınması amacıyla konteyner üzerine il müdürlüklerince belirlenen sıra numarası dikey yüksekliği en az 20 cm olacak şekilde firmalarca yazdırılır. Konteynerlere verilecek sıra numaraları "taşıma firma lisans numarası - konteyner sıra numarası" şeklinde düzenlenir. Konteyner taşıyan araç lisanslandırılır.

f) Araçlarda gerekli koruyucu malzeme olarak eldiven, önlük, emniyet gözlüğü, koruyucu maske, emniyet ayakkabısı, kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazı, saçılma ve dökülmelere karşı temizleme kiti bulundurulur.

g) Tıbbi atık taşıma aracı hariç olmak üzere taşıma aracı kasasının veya tankerin yanlarında ve arka kısmında olmak üzere dikey yüksekliği en az 20 cm olan "Atık Taşıma Aracı" ibaresi bulundurulur. Firma logosu ve reklamları tehlikelilik işaretlerini kapatacak büyüklükte olamaz.

ğ) Tıbbi atık taşıma araçlarının dış yüzeylerinin turuncu renkli olması, sağ, sol ve arka yüzeylerinde görülebilecek uygun büyüklükte ve siyah renkli Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde örneği yer alan "Uluslararası Biyoteknik" amblemi ile siyah harfler ile yazılmış "DİKKAT! TIBBİ ATIK" ibaresinin bulunması zorunludur.

Atık taşıma firma lisansı başvurusunda istenen belgeler

MADDE 15 – (1) Aracın bağlı olduğu firmanın lisanslandırılması için il müdürlüklerine yapılacak başvurularda aşağıdaki bilgi ve belgeler bulundurulur. **"belgelere sahip olunması gerekir".(08.07.2019 değişikliği)**

a) Firmanın adı, adresi, telefon numarası, vergi numarası.

b) Firma sahibinin/sahiplerinin adı, adresi, telefon numarası.

~~e) Ticaret sicili gazetesi ve imza sirkülerinin noter onaylı birer örneği.~~

“c) Ticaret sicili gazetesi ve imza sirküleri.” (08.07.2019 değişikliği)

ç) Lisans alacak araçların plakalarını ihtiva eden firma yetkililerince imzalı yazı.

~~d) Firmaya ait olmayan araçlar için araç sahibi ile yapılan kiralama sözleşmesinin noter onaylı örneği.~~

“d) Firmaya ait olmayan araçlar için araç sahibi ile yapılan kiralama sözleşmesi. (08.07.2019 değişikliği)

~~e) Araç sürücülerinin adı soyadı, TC kimlik numarası, Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5)/ADR Şoför Eğitim Sertifikası, sürücü ehliyet fotokopisi, telefonu ve e-posta adresi.~~

e) Araç sürücülerinin adı soyadı, T.C. kimlik numarası, Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5)/ADR Şoför Eğitim Sertifikası, sürücü ehliyeti, telefonu ve e-posta adresi.” (08.07.2019 değişikliği)

f) Sürücülerin, aracın bağlı bulunduğu firmada çalıştığını gösterir sigorta kayıtları.

~~g) Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak alınmış geçerli yetki belgesinin noter onaylı örneği (C1/C2/K1/K2/L1/L2/N1/N2).~~

“g) Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak alınmış geçerli yetki belgesi (C1/C2/K1/K2/L1/L2/N1/N2).” (08.07.2019 değişikliği)

ğ) Mali Sorumluluk Sigortası.

~~h) ATSS ile yapılan sözleşmenin noter onaylı örneği.~~

“h) ATSS ile yapılan sözleşme. (08.07.2019 değişikliği)

~~ı) Çevre görevlisi/çevre danışmanlık hizmeti veren firma ile yapılan sözleşmenin örneği.~~

i) Çevre görevlisi/çevre danışmanlık hizmeti veren firma ile yapılan sözleşme.” (08.07.2019 değişikliği)

ii) İl müdürlüğünce gerekli görülmesi durumunda bu belgelere ilaveten istenecek bilgi ve belgeler.

Araç lisansı başvurusunda istenen bilgi ve belgeler

MADDE 16 – (1) Araç lisansı için il müdürlüklerine yapılacak başvurularda aşağıdaki bilgi ve belgeler bulundurulur “belgelere sahip olunması gerekir”. (08.07.2019 değişikliği)

a) Firmanın/şahsın adı, adresi ve telefon numarası.

~~b) Araç ruhsat fotokopisi.~~

“b) Araç ruhsatı.” (08.07.2019 değişikliği)

c) Taşınacak atıkların, AYGEİY ek-IV’e göre atık kodları listesi.

ç) Aracın taşıyabileceği atıkların AYGEİY ek-III/A’da yer alan tehlikelilik özellikleri.

d) Atığın taşınacağı ambalaj türü.

e) Olabilecek kazalara karşı ilk müdahale ve ilk yardımda kullanılacak malzemeler listesi ve acil müdahale planı.

f) Araçlara monte edilmiş mobil cihaza ilişkin satış sözleşmesi, çalışır durumda olduğunu gösterir test sonuçları ve kullanıcı eğitim belgesi.

g) ADR Uygunluk Belgesi/Taşıt Uygunluk Belgesi.

~~ğ) Mali sorumluluk sigortasının bir örneği.~~

“ğ) Mali Sorumluluk Sigortası.” (08.07.2019 değişikliği)

h) İl müdürlüğünce gerekli görülmesi durumunda bu belgelere ilaveten istenecek bilgi ve belgeler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Denetim esasları

MADDE 17 – (1) Karayolunda atık taşıyan araçlara yapılacak yol denetimlerinde aşağıdaki belgeler ile araçta bulunması zorunlu malzemeler kontrol edilir.

a) İl müdürlüğü tarafından araca verilen lisans belgesi.

b) İlk yardım ve müdahaleye ilişkin bilgileri içeren acil durum talimatnamesi.

c) Taşınan atığın adı ve özelliğine göre kaza anında yapılacak ilk yardım ve müdahalede gerekli olan malzeme ve gereçler.

ç) Aracı kullanan sürücünün atık taşımacılığına ilişkin yetkili kurum/kuruluşlardan almış olduğu Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5)/ADR Şoför Eğitim Sertifikası.

d) Taşınan atık için düzenlenen basılı UATF.

e) Aracın, Karayolu Taşıma Yönetmeliği hükümlerine uygun yetki belgesi kaydı.

İdari yaptırım

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Çevre Kanununda öngörülen müeyyideler uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 19 – (1) 18/1/2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut atık taşıma firma ve araç lisansları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Mevcut atık taşıma lisansı olan/yeni lisans alacak firmalar, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde araçlarına mobil cihaz taktırarak lisanslarını Tebliğe uygun olarak yeniler/alır. Yenileme işlemi sırasında mevcut firma ve araç lisans süreleri uzatılmaz ve lisans ücretleri tekrar alınmaz.

Güvenlik danışmanı

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen çevre görevlilerinin istihdamı/çevre danışmanlık hizmeti alınması şartı ile Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı belgesine sahip olmaları şartı bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle aranmaz.

Basılı UATF kullanımı

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Basılı UATF'ler bu Tebliğın yürürlük tarihi itibari ile mobil sistemle birlikte iki yıl boyunca kullanılmaya devam edilir. Bu süre içerisinde basılı UATF olmadan atık taşınmaz ve atık işleme tesisleri tarafından kabul edilemez.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.